

Biuletyn Polonistyczny

17.02.2020

Data wydarzenia: 01.12.2020 - 03.12.2020

„Ogród pełen światła”. Pisarstwo Włodzimierza Odojewskiego w kontekstach - autobiografizm, autotematyzm i publicystyka

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Poznań

Organizatorzy: Archiwum Włodzimierza Odojewskiego, Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprasza do wzięcia udziału w trzeciej z serii debat naukowych organizowanych pod auspicjami poznańskiego Archiwum Włodzimierza Odojewskiego.

Jak podkreślają Organizatorzy wydarzenia, pierwszą część tytułu tegorocznej sesji naukowej dotyczącej biografii oraz twórczości Włodzimierza Odojewskiego została zaczerpnięta z opowiadania Pisarza, które zamyka tom *Jedźmy, wracajmy...* z 2000 roku. Powstały w maju 1999 roku *Ogród pełen światła* jest dedykowany Władysławowi Lechowi Terleckiemu i przybiera formę pośmiertnego wspomnienia o twórcy *Powrotu z Carskiego Sioła*. Przepracowane w materii pisarskiej doświadczenie śmierci przyjaciela - wybitnego intelektualisty, pisarza i scenarzysty - otwiera przestrzeń na pytania o wagę dwóch orientacji dyskretnie obecnych w pisarstwie Odojewskiego: autobiograficznej i autotematycznej. Nie są one obce ani prozie, ani publicystyce autora *Wyspy ocalenia*, choć sam wielokrotnie utrzymywał, że interpretacje jego dzieł podług autobiograficznego klucza są więcej niż mylne.

Pisarstwo Odojewskiego w wielu miejscach podszyte jest (lub nawet nawiedzone, by skorzystać z podpowiedzi płynącej z tytułu jego wczesnej powieści) poetyką doświadczenia. W jej ramach znajdują się zagadnienia mitobiograficzne, traumatyczne i autoreferencyjne. Ich analiza w kontekście twórczości Odojewskiego wygląda nader obiecująco. Zaliczyć do nich wypada takie tematy, jak wielkopolskie pejzaże, galicyjskie mity (z naciskiem na mit Podola), dom kobiet (dziecięce doświadczenie matriarchatu), intelektualne przyjaźnie (ich patronem w przypadku Odojewskiego uczynić trzeba Józefa Czapskiego), zachodnia Europa (jej literacki dorobek komentował pisarz w *Raptularzu krytycznym* oraz *Notatniku półprywatnym*, a także na falach Radia Wolna Europa), obecność koni (wartość kulturowa w kontradycji do osobistej serii przeżyć), etc.

Równie istotnymi zagadnieniami wydają się być te związane z szeroko rozumianym autotematyzmem w twórczości Włodzimierza Odojewskiego. Wśród nich można wymienić warsztatowy namysł i starannie dobierane intertekstualia (warto przywołać np. motto z Wyspiańskiego otwierające *Ogród pełen światła*, które brzmi: „I kiedy ziemię będę mijał / Podejmę może po raz wtóry / Ten trud, co mnie zabijał...”), osobliwą poetykę wielu wypowiedzi inicjalnych (wielokropek vs. *aposiopesis*), strumieniowe zdanie (ciekawiące od literackich „podstaw”, czyli od warstwy brzmieniowej streszczającej się we frazie „podkute kopyta koni” z *Zasypie wszystko, zawieje...*) oraz rolę zaimków (o których w jednym ze swoich łże-dzienników Tadeusz Konwicki parodystycznie powiadał, że nas „zasypią i zawieją”).

Na osobną uwagę zasługuje Odojewski-publicysta, którego należy umieścić nie tylko w kontekstach dziennikarsko-redakcyjnych, ale również zobaczyć w nim ideologicznego i kulturowego krytyka, globtrotera, emigranta, autora wielu listów świadczących o intelektualnej bliskości z ich adresatami, ale także zawierających akcenty polemiczne.

Organizatorom konferencji zależy na tym, aby odzyskać, zawsze na mocy metonimii, cień pisarza, który wybrał poznańską polonistykę, aby zdeponować w niej swój dorobek.

Zgłoszenia razem z abstraktami można przysyłać do 31 maja 2020 roku na adres: archiwumodojewskiego@gmail.com. O decyzji dotyczącej przyjęcia zgłoszenia osoby zainteresowane zostaną poinformowane do końca czerwca bieżącego roku. Na pokrycie kosztów związanych z organizacją konferencji przewiduje się opłatę w wysokości 300 zł dla pracowników naukowych i 200 zł dla doktorantów. Planowana jest publikacja wygłoszonych referatów.

Komitet Organizacyjny:

dr hab. Jerzy Borowczyk, prof. UAM

dr hab. Wiesław Ratajczak, prof. UAM

dr hab. Anna Skibska, prof. UAM

dr Dagmara Nowakowska

dr Alicja Przybyszewska

mgr Jolanta Nawrot

Data zgłaszania prelegentów: 31.05.2020

Opłata: 300 zł dla pracowników naukowych; 200 zł dla doktorantów

Biuletyn Polonistyczny

Słowa kluczowe: konferencja, publicystyka, autobiografizm, autotematyzm,
Odojewski Włodzimierz